

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **B. P.**, zast. Mgr. Beatou Kaczynskou, advokátkou se sídlem Masarykovy sady 76/18, Český Těšín, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 2. 2020, č. j. OAM-1113/ZA-ZA11-ZA20-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 8. 2020, č. j. 19 Az 16/2020 - 42,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Beatě Kaczynské, advokátce se sídlem Masarykovy sady 76/18, Český Těšín, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 6 353 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Ministerstvo vnitra (dále jen „žalovaný“) rozhodnutím ze dne 12. 2. 2020, č. j. OAM-1113/ZA-ZA11-ZA20-2019, zastavilo řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobci podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neboť shledalo, že žalobce podal opakovanou žádost o mezinárodní ochranu, která však byla nepřípustná podle § 10a odst. 1 písm. e) téhož zákona. Během řízení výslovně odkázal na důvody, pro něž podal již svoji první žádost o mezinárodní ochranu, která však byla zamítnuta, což potvrdil i přezkum před správními soudy. Pouze obecně zmínil, že se situace v Gruzii stále zhoršuje. Neuvedl tedy žádnou novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu ani důvody svědčící o pronásledování nebo hrozbě vážné újmy ve smyslu tohoto zákona.

[2] Toto rozhodnutí napadl žalobce u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), který žalobu v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Žalovaný postupoval ve shodě s předchozí judikaturou správních soudů, když v rozhodnutí popsal, že žalobce neuvedl nové skutečnosti a že v zemi původu, tzn. Gruzii, nedošlo k takovým změnám, které by zakládaly důvodnost udělení mezinárodní ochrany. Žalobce už v řízení před žalovaným výslovně připustil, že nové skutečnosti neuvádí. Situaci v Gruzii postačilo vypořádat odkazem na podklady pro rozhodnutí obsažené ve spisu, jež se jí věnují. Gruzie je navíc bezpečnou zemí původu podle vyhlášky Ministerstva vnitra č. 328/2015 Sb.,

kteřou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 328/2015 Sb.“). Postup žalovaného proto shledal zákonným.

II. Obsah kasační stížnosti žalobce a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů, jež podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Nesouhlasil se způsobem, jakým krajský soud vypořádal otázku přípustnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu. Z tohoto pochybení krajského soudu pak dovozoval i přijatelnost kasační stížnosti. Současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[4] Podle stěžovatele bylo povinností žalovaného opatřit dostatek podkladů pro posouzení, zda v Gruzii nedošlo k tak zásadní změně situace, která mohla zakládat důvodnost jeho žádosti, a to i tehdy, když on sám neuvedl žádné nové skutečnosti. Tuto povinnost však splnil pouze formálně a není zřejmé, o co své závěry opírá. Nebyl proto dostatečně objasněn skutkový stav věci, což činí jeho rozhodnutí nepřezkoumatelným.

[5] Krajský soud pochybil tím, že tento postup schválil, přestože je v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“). Rozhodnutí žalovaného totiž žádné přezkoumatelné zhodnocení situace v zemi původu neobsahuje. Rozsudek krajského soudu je proto navíc nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost. Stěžovatel jej navrhl zrušit a vrátit věc krajskému soudu k dalšímu řízení.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti vyjádřil přesvědčení, že jeho rozhodnutí i rozsudek krajského soudu jsou správné, zákonné, souladné s ustálenou judikaturou NSS a že během řízení nedošlo k žádným vadám. Připomněl, že šlo o opakovanou žádost o mezinárodní ochranu, a stručně shrnul důvody svého rozhodnutí. Navrhl, aby NSS odkladný účinek kasační stížnosti nepřiznal a aby samotnou kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost nebo zamítl.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] NSS posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[8] Protože se jedná o kasační stížnost podanou ve věci udělení mezinárodní ochrany, NSS se zabýval v souladu s § 104a s. ř. s. nejprve tím, zda podaná kasační stížnost svým významem přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a zda je tedy ve smyslu citovaného ustanovení přijatelná. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo nebyly plně vyřešeny judikaturou NSS; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném

pokračování

rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[9] Stěžovatel dovozoval přijatelnost kasační stížnosti z předposlední možnosti, tedy z toho, že krajský soud nerespektoval ustálenou judikaturu. NSS takové pochybení neshledal, a proto dospěl k závěru, že kasační stížnost nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a je tedy nepřijatelná.

[10] Z § 10a odst. 1 písm. e) ve spojení s § 11a odst. 1 zákona o azylu plyne, že opakovaná žádost o mezinárodní ochranu je nepřijatelná, pokud žadatel neuvedl nebo se neobjevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a téhož zákona.

[11] Krajský soud v bodě 12. napadeného rozsudku vymezil podmínky přípustnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu zcela v souladu s judikaturou NSS (např. rozsudek ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65, rozsudek rozšířeného senátu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 - 96, č. 2642/2012 Sb. NSS, citovaný též krajským soudem, nebo rozsudek ze dne 27. 6. 2019, č. j. 6 Azs 15/2019 - 26). Podstatné pro rozhodovanou věc je, že rozhodnutí žalovaného musí obsahovat *„úvahu o tom, zda nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany“* (usnesení ze dne 18. 12. 2013, č. j. 3 Azs 21/2013 - 118).

[12] Stěžovatel tvrdí, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné pro nedostatek skutkových závěrů týkajících se aktuální situace v Gruzii, zemi jeho původu. Protože krajský soud označil nedostatečné závěry žalovaného za dostatečné, zatížil tím také své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost.

[13] Nejvyšší správní soud se k nepřezkoumatelnosti opakovaně vyjadřoval, na což nyní odkazuje (viz např. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS; či ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS). V řízení o udělení mezinárodní ochrany je povinností správního orgánu shromáždit dostatečné, aktuální a věrohodné informace o zemi původu žadatele tak, aby na jejich základě mohla být posouzena otázka naplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany (viz rozsudek NSS ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008 - 71). Obdobně musí být tyto poklady shromážděny a pečlivě vyhodnoceny při posuzování přípustnosti opakované žádosti. Jak totiž uvedl NSS v bodu [14] rozsudku č. j. 6 Azs 15/2019 - 26, účelem tohoto řízení je mj. ověřit, zda v zemi původu nedošlo k takovému vývoji situace, že by se dříve zamítnutá žádost o mezinárodní ochranu stala důvodnou. Změnou situace se musí správní orgán zabývat, i když žadatel žádná tvrzení sám neučiní (tamtéž, bod [17]). Relevantní jsou tedy jen taková nová zjištění a skutečnosti, *„které by prima facie mohly mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele“* (rozsudek č. j. 9 Azs 5/2009 - 65).

[14] Žalovaný ve svém rozhodnutí sice neshrнул konkrétní skutková zjištění, která z informací o zemi původu plynou, ale uvedl přímo závěr, že na základě shromážděných podkladů v posuzovaném období nedošlo v Gruzii k takovým změnám, které by mohly představovat novou skutečnost relevantní pro posouzení jeho žádosti. Stěžovateli proto lze přisvědčit v tom, že se žalovaný s vyhodnocením situace v zemi původu vypořádal poměrně lakonicky, avšak podle názoru NSS v souladu s požadavky na podrobnost odůvodnění dané věci.

[15] Žalovaný v souladu se zákonem shromáždil podklady s informacemi o zemi původu, aktuální v době rozhodování o žádosti, a vyhodnotil je tak, že relevantní nové skutečnosti nepřinášejí. Podklady jsou součástí správního spisu a stěžovatel měl možnost se s nimi seznámit dne 19. 12. 2019 při seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí a vznést proti nim konkrétní námitky. Neučinil tak. Sám v řízení před správním orgánem neučinil žádná konkrétní tvrzení, která podle něj dokládají tak významnou změnu situace v Gruzii, že by měla vliv na jeho hmotněprávní postavení. Nepřednesl je ani před krajským soudem. Na jeho zcela obecné tvrzení o stále se zhoršující situaci nebylo možné nijak konkrétně reagovat. Je tedy zřejmé, že žalovaný povinnost posoudit možné změny situace v zemi splnil a promítl ji i do odůvodnění rozhodnutí, byť ve stručné podobě, kterou však NSS již v minulosti označil jako dostačující (usnesení ze dne 16. 1. 2019, č. j. 4 Azs 319/2018 - 38).

[16] Při posuzování přípustnosti opakované žádosti není cílem, aby správní orgán znovu komplexně vyhodnotil situaci v zemi původu. Zaměřuje se na to, zda se objevily *nové* skutečnosti, jež by měl vzít v potaz. Tomu plně odpovídá závěr žalovaného, že z jím shromážděných informací takové skutečnosti neplynou. Navíc NSS kasační stížnost stěžovatele týkající se jeho první žádosti o mezinárodní ochranu odmítl pro nepřijatelnost usnesením č. j. 4 Azs 235/2019 - 27 dne 7. 8. 2019, tedy pouhé čtyři měsíce předtím, než stěžovatel požádal dne 8. 12. 2019 znovu o mezinárodní ochranu. Nelze tedy vyčítat žalovanému, že vzal své předchozí závěry, akceptované NSS nedlouho před podáním žádosti, za základ nyní přezkoumávaného rozhodnutí, neboť tak učinil až poté, co prověřil možnou změnu poměrů v aktuálnějších podkladech.

[17] Dále pak nemůže NSS pominout, že stěžovatel pochází ze země, kterou Česká republika řadí mezi tzv. bezpečné země původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, viz § 2 bod 7. vyhlášky č. 328/2015 Sb. NSS proto může akceptovat stručnější vypořádání situace v zemi původu, protože v takovém případě se břemeno tvrzení a důkazní břemeno výrazněji přesouvá na žadatele o mezinárodní ochranu, jenž musí doložit, proč v jeho konkrétním případě není bezpečnou (srov. usnesení NSS ze dne 30. 9. 2020, č. j. 9 Azs 185/2020 - 30).

[18] O návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti NSS nerozhodoval, jelikož rozhodl o samotné kasační stížnosti bez zbytečného prodlení po provedení nezbytných procesních úkonů.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

pokračování

[20] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[21] Nejvyšší správní soud dále rozhodoval o odměně advokátky Mgr. Beaty Kaczynské, která byla stěžovateli ustanovena jako zástupkyně pro řízení o žalobě usnesením krajského soudu ze dne 9. 6. 2020, č. j. 19 Az 16/2020 - 25, a na základě § 35 odst. 10, věty poslední, s. ř. s. jej zastupovala i v řízení o kasační stížnosti. Podle § 35 odst. 10, věty první, s. ř. s. hradí odměnu za zastupování a hotové výdaje ustanoveného advokáta stát. Ustanovená zástupkyně učinila v řízení před Nejvyšším správním soudem dva úkony právní služby. Prvním je písemné podání ve věci samé – podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)]. Za tento úkon právní služby zástupkyni náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], a dále 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Za druhý úkon právní služby (návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti) náleží zástupkyni stěžovateli mimosmluvní odměna ve výši 1 550 Kč [jedná se o odměnu podle § 9 odst. 4 písm. d), ve spojení s § 7 bodem 5., advokátního tarifu ve výši jedné poloviny v souladu s návětím § 11 odst. 2 advokátního tarifu, jelikož návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou povahou a účelem nejbližší návrhu na předběžné opatření, k němuž došlo po zahájení řízení], která se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Za oba úkony jí proto náleží 5 250 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupkyně stěžovatele je plátkyní daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna o částku odpovídající této dani, tj. o 1 102,50 Kč. Celková výše odměny ustanovené zástupkyně tak po zaokrouhlení činí 6 353 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. listopadu 2020

JUDr. Radan Malík
předseda senátu